A/PNL/725/4.11.2026

Nr.6875A/04.11.2026

ÎNTREBARE PARLAMENTARĂ

Către: Domnului Ștefan-Radu Oprea, Ministrul Apărării Naționale

De la: Sebastian-Ioan Burduja, Deputat PNL, Circumscripția Electorală Nr. 42 București

Obiectul întrebării: Protecția navigației comerciale în zona economică exclusivă a României după atacurile cu drone din octombrie 2026 și temeiul juridic al intervenției în afara mării teritoriale

Stimate Domnule Ministru,

Vineri, 23 octombrie 2026, în jurul orei 10:00, Centrul de coordonare maritimă din cadrul Autorității Navale Române a primit apelul navei Khoryv, aflată la aproximativ 13 mile marine în largul Constanței, în afara apelor teritoriale ale României. La bord se aflau treisprezece membri de echipaj, zece cetățeni ucraineni și trei cetățeni azeri. Nouă oameni au fost recuperați în viață, un cadavru a fost scos din apă, iar trei marinari au rămas dispăruți. Au intervenit nave ale Agenției Române de Salvare a Vieții Omenești pe Mare și ale Ministerului Afacerilor Interne, intervenția cu elicopterul fiind imposibilă din cauza vremii și a vizibilității reduse.

Miercuri, 28 octombrie 2026, nava portcontainer Contship Jet, plecată din portul israelian Haifa cu destinația Constanța, a fost lovită de trei drone la aproximativ 21 de mile marine în largul localității Șabla, în apropierea capului Kaliakra, în zona de jurisdicție maritimă a Bulgariei. Numărul dronelor a fost comunicat public de ministrul apărării al Bulgariei, Dimităr Stoianov. Martorii au relatat incendiu la bord și o înclinare puternică pe tribord, iar echipajul a fost evacuat cu bărcile de salvare. Potrivit presei specializate, aceasta era a cincea navă comercială lovită în luna octombrie în largul coastei bulgare.

Cifrele care descriu dimensiunea fenomenului circulă deocamdată prin presa internațională. Financial Times, citând compania de analiză a riscului maritim Ambrey și Organizația Maritimă Internațională, a scris despre peste 570 de nave lovite în Marea Neagră în anul 2026 și cel puțin 40 de marinari morți, cu o medie de peste patru atacuri pe zi în trimestrul al treilea. Cifrele provin din surse private și internaționale, nu din raportări ale autorităților române, motiv pentru care vă rog să le confirmați sau să le corectați cu datele Ministerului.

Răspunsul instituțional a început deja, iar Președintele României a convocat Consiliul Suprem de Apărare a Țării pentru joi, 22 octombrie 2026, ora 18:00, la Palatul Cotroceni, prima ședință după învestirea Guvernului, pe tema implicațiilor de securitate generate de incidentele de la Marea Neagră și a măsurilor de întărire a capacității de reacție pentru protejarea apelor teritoriale și a infrastructurii maritime critice. Cu o zi înainte, la 21 octombrie 2026, purtătorul de cuvânt al Comandamentului Militar al NATO de la Mons, Martin L. O'Donnell, a anunțat trimiterea în regiune de aeronave suplimentare de supraveghere maritimă, sisteme radar, drone, echipe de investigare a materialelor explozive și specialiști în informații.

La 28 octombrie 2026, la Sofia, dumneavoastră, ministrul bulgar Dimităr Stoianov și ministrul turc Yaşar Güler, împreună cu șefii apărării, generalul Gheorghiță Vlad, amiralul Emil Eftimov și generalul Selcuk Bayraktaroglu, ați convenit un mecanism trilateral de coordonare în domeniul securității maritime, cu consultări periodice și schimb de informații, și ați adoptat o declarație comună. Partea turcă a reamintit grupul trilateral de luptă contra minelor marine din Marea Neagră. Se discută reuniuni următoare la București și la Ankara.

Rămâne întrebarea juridică, pe care o pun fără a sugera un răspuns. Legea nr. 17/1990 privind regimul juridic al apelor maritime interioare, al mării teritoriale, al zonei contigue și al zonei economice exclusive ale României, republicată în Monitorul Oficial nr. 252 din 8 aprilie 2014, stabilește la art. 9 alin. (1) că în zona economică exclusivă România exercită drepturi suverane și jurisdicția asupra resurselor naturale și a activităților legate de explorarea, exploatarea, protecția, conservarea mediului și gestionarea acestora. Art. 10 alin. (1) enumeră limitativ drepturile suverane și materiile în care România exercită jurisdicție. Securitatea navigației comerciale a terților nu se află între ele.

Pe partea aeriană, Legea nr. 73 din 19 mai 2025 privind controlul utilizării spațiului aerian național, publicată în Monitorul Oficial nr. 462 din 19 mai 2025, atribuie la art. 5 alin. (1) controlul utilizării spațiului aerian național Ministerului Apărării Naționale și prevede la art. 26 alin. (1) că vehiculul aerian care intră în spațiul aerian național poate fi distrus de mijloacele de apărare aeriană, naționale ori aliate. Art. 27 condiționează măsura de nivelul amenințării și de limitele dreptului internațional aplicabil. Textul vorbește despre spațiul aerian național. Dronele care au lovit cele două nave se aflau la 13 și la 21 de mile marine de coastă. Aceste dispoziții au trecut prin controlul a priori de constituționalitate, obiecția fiind soluționată prin Decizia Curții Constituționale nr. 154 din 27 martie 2025, publicată în Monitorul Oficial nr. 457 din 16 mai 2025, iar legea a fost promulgată și publicată la 19 mai 2025.

Având în vedere aceste considerente, în temeiul art. 112 alin. (1) din Constituția României, republicată, precum și al art. 198-205 din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat, cu modificările și completările ulterioare, vă adresez următoarele întrebări:

1. Câte incidente care au afectat nave comerciale au fost înregistrate de structurile Ministerului în zona economică exclusivă a României și în regiunea de informare a

zborurilor București în perioada 1 ianuarie - 31 octombrie 2026, defalcat pe luni, și câte dintre ele au fost calificate drept atacuri cu drone?

2. Care este temeiul juridic în baza căruia România poate interveni cu mijloace de apărare aeriană împotriva unei drone care survolează zona economică exclusivă fără a intra în spațiul aerian național, în condițiile art. 26 alin. (1) din Legea nr. 73/2025?
3. Considerați necesară completarea Legii nr. 73/2025 sau a Legii nr. 17/1990 pentru acoperirea explicită a acestei situații și, în caz afirmativ, ce calendar aveți în vedere pentru un proiect de act normativ?
4. Ce măsuri a aprobat Consiliul Suprem de Apărare a Țării în ședința din 22 octombrie 2026 în privința protejării navigației comerciale și a infrastructurii maritime critice, în limitele caracterului public al hotărârilor?
5. Ce capabilități de supraveghere maritimă, detecție și contracarare a dronelor are în prezent Forțele Navale Române și Forțele Aeriene Române în dispozitiv permanent la Marea Neagră, și ce deficit de capabilități ați comunicat aliaților?
6. Care este conținutul operațional al mecanismului trilateral convenit la Sofia la 28 octombrie 2026, la ce dată devine funcțional și cine îl coordonează din partea României?
7. Ce resurse suplimentare a alocat efectiv NATO regiunii după anunțul din 21 octombrie 2026, pe categorii, și care dintre ele operează din România sau în beneficiul direct al zonei de responsabilitate a României?
8. Cum este organizată în prezent cooperarea dintre Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne, Autoritatea Navală Română și Agenția Română de Salvare a Vieții Omenești pe Mare pentru intervenția la nave avariate în afara apelor teritoriale, și ce timp mediu de reacție s-a înregistrat în intervențiile din octombrie 2026?
9. Dispune România de capacitatea de a executa operațiuni de căutare și salvare cu elicopterul în condiții meteorologice severe și pe timp de noapte în largul Mării Negre, și ce investiții sunt necesare pentru acoperirea acestei capacități?
10. Ce sprijin primesc armatorii și operatorii portuari din Constanța în materie de avertizare timpurie și de rutare în siguranță, și există un mecanism de informare a echipajelor înainte de intrarea în zona de risc?
11. A fost identificat statul sau entitatea responsabilă pentru atacurile din 23 și 28 octombrie 2026 și ce demersuri a întreprins România pe plan internațional în legătură cu acestea?
12. Ce estimare are Ministerul privind evoluția acestui tip de incidente în sezonul de iarnă și ce măsuri suplimentare pregătiți? Vă rog furnizați orice alte date relevante pentru opinia publică.

Domnule Ministru, vă adresez aceste întrebări într-un domeniu în care ați acționat din primele zile de mandat, participând la ședința Consiliului Suprem de Apărare a Țării din 22

octombrie 2026 și convenind mecanismul trilateral de la Sofia la 28 octombrie 2026. Am deplină încredere în capacitatea dumneavoastră și a echipei Ministerului de a închide golul dintre dispozitivul militar și cadrul juridic care îl autorizează, iar demersul meu vine în urma sesizărilor primite de la navigatori, de la operatori economici din Constanța și de la cetățeni. Sunt conștient că vulnerabilitățile s-au acumulat de la începutul războiului din Ucraina și că nu se remediază din scurt. Îmi exprim deplina deschidere de a sprijini din Parlament orice măsură necesară și, pentru a putea ancora discuția în date la zi, vă rog să-mi răspundeți la întrebările de mai sus în scris, în termenul prevăzut de Regulamentul Camerei Deputaților.

Cu deosebit respect,

Sebastian-Ioan BURDUJA

Deputat PNL